

Napomene uz finansijske izvještaje 31.12.2021

1. Osnovni podaci o društvu

Akcionarsko društvo za osiguranje GRAWE, Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo) registrovano je u Osnovnom sudu u Banjoj Luci 15. oktobra 2001. godine pod brojem uložka 4-2-00, a na osnovu Rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o izdavanju dozvole za obavljanje poslova osiguranja života broj 04-2740 od 06. jula 2001. godine. Rješenjem istog Ministarstva br. 04-4455/08 od 10. juna 2003. godine, Društvo je dobilo dozvolu za obavljanje poslova ostalih osiguranja.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci dana 30. oktobra 2007. godine upisano je u sudski registar usklađivanje Društva sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 17/05), a u skladu sa rješenjem Agencije za osiguranje Republike Srpske br. 05-128-1/07 i br. 05-128-2/07 od 06. avgusta 2007. godine kojim je Društvo dobilo dozvolu za obavljanje poslova:

- životnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačka d) Zakona o društvima za osiguranje;
- neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačka b) istog zakona;

Sjedište Društva je u Banjoj Luci, ul. I Krajiškog korpusa br. 39.

Matični broj Društva je: 1949039, a JIB je 4400887090001.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci dana 08. januara 2020. broj: 057-0-Reg-19-002822, u registar poslovnih subjekata upisuje se statusna promjena - spajanje uz pripajanje Akcionarskog društva za osiguranje "Atos osiguranje" a.d. Bijeljina, sa sjedištem na adresi Ulica Filipa Višnjića broj 118, Bijeljina, društvu sticaocu Akcionarskom društvu za osiguranje "Grawe" Banja Luka, sa sjedištem na adresi Ulica I krajiškog korpusa broj 39, Banja Luka, te povećanje osnovnog kapitala. Sva prava, imovina i obaveze "Atos osiguranje" a.d. Bijeljina, kao društva prestalog pripajanjem, prelaze na Akcionarsko društvo za osiguranje "Grawe" Banja Luka, kao društvo sticaoca. Društvo je u toku 2021. godine na osnovu prosječnog broja zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca zapošljavalo 114 radnika (u toku 2020. godine 119 radnika).

Na dan 31. decembar 2021. godine lica na značajnom položaju u Društvu su:

Upravni odbor:

Marko Mikić	Predsjednik
Othmar Ederer	Član
Wolfgang Goschnik	Član

Uprava

Veselin Petković	Generalni direktor
Ognjen Paštar	Izvršni direktor
Dijana Vulić	Izvršni direktor

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine

Odbor za reviziju:

Jasminka Turbo   Predsjednik

Dragica Đilas   Član

Tibor Florijan   Član

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva i sastavljeni su u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Sl. glasnik RS br. 94/15) i propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentuju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu. Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrijednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Uticaj i primjena novih i revidovanih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("IFRS") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("IAS")

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja ("MSFI", u daljem tekstu zajedno: "Standardi"), koji su bili u primjeni na dan 31. decembra 2021. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske i propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Naime, na osnovu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 94/15, 78/20), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju MRS, odnosno MSFI, kao i Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete ("MSFI for SMEs"), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor ("IPSAS"), Međunarodne standarde vrednovanja ("IVS"), Međunarodne standarde za profesionalnu praksu interne revizije, Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB") i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa ("IFAC").

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 94/15, 78/20), dana 19. februara 2020. godine, Upravni odbor Saveza RR RS, donio je „Odluku o utvrđivanju i objavljivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) iz 2018. kojeg čine :Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje i osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primjere, smjernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primjere i drugi

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine

dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni dio standarda, odnosno tumačenja.

Navedenom Odlukom, utvrđuju se i objavljuju prevodi Standarda i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde iz 2018. godine, koji su objavljeni na internet stranici Saveza RR RS, a koji se počinju primjenjivati u Republici Srpskoj za finansijske izvještaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine. Stupanjem na snagu ove odluke, prestaje da važi Odluka o početku obavezne primjene izdanja MRS/MSFI od 04.10.2017. godine.

Rukovodstvo Društva analizira promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojene Standarde i tumačenja izdata nakon 31. decembra 2018. godine, i nakon ustanovljavanja Standarda i tumačenja koji su relevantni za Društvo, ima namjeru da iste primjeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj.

Primjena novih i izmjena postojećih standarda, koji su stupili na snagu

Na dan odobranja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni.

- MSFI 16 „Lizing“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine);
- Izmjene MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“, MSFI 7 „Finansijski instrumenti: objavljivanja“, MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ i MSFI 16 „Najmovi“ – Reforma referentne kamatne stope – faza 2 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021);
- Koncesije za iznajmljivanje u vezi sa COVID-19 nakon 30. juna 2021. godine (Izmjene MSFI 16) (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021);
- Reforma referentne kamatne stope, faza 2 (dopune MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16) (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021. godine).

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Društva.

Novi standardi i izmjene postojećih standarda koji su izdati, a još nisu u primjeni

Na dan odobranja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“, uključujući izmjene MSFI 17 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.);
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.);
- Izmjene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – Prihodi prije namjeravane uporabe (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.);
- Izmjene MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ – Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.);
- Izmjene MSFI 3 Poslovna spajanja – Reference na konceptualni okvir s izmjenama i dopunama MSFI 3 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.);
- Izmjene MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ – Produženje privremenog izuzeća od primjene MSFI 9 (datum isteka privremenog izuzeća od MSFI 9 produžen je na godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.);
- Izmjene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izvještaji“ i MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog

društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (datum stupanja na snagu odložen na neodređeno vrijeme do okončanja istraživačkog projekta o kapitalnoj metodi),

- Izmjene i dopune različitih standarda zbog „Poboljšanja MSFI-jeva (ciklus 2018.-2020.)“ koji proizlaze iz godišnjeg projekta poboljšanja MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41) prvenstveno radi uklanjanja nedosljednosti i pojašnjavanja formulacija (Izmjene MSFI 1, MSFI 9 i MRS 41 na snazi su za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022. godine).

Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od premije osiguranja

Prihodi se iskazuju po fakturiranoj premiji. Iskazuju se na dan dospijeca premije, a u zavisnosti od načina plaćanja i glavnog dospijeca premije umanjuju se za prenosnu premiju. Otpisi potraživanja za premiju osiguranja, usljed raskida ili kapitalizacije Ugovora o osiguranju su evidentirani na rashodima. Visina premije utvrđena je tarifom premije prema vrstama osiguranja.

Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalnu premiju čine tehnička premija i režijski dodatak. Režijski dodatak se koristi za pokriće troškova sprovođenja osiguranja. Maksimalnu stopu režijskog dodatka utvrđuje organ određen statutom Društva. Društvo ne izdvaja sredstva preventive, budući da Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka i Pravilnikom o preventivi nije propisano da će se iz bruto premije izdvajati sredstva za preventivu.

Prihodi se prilikom sačinjavanja finansijskih izvještaja koriguju za prenijetu prenosnu premiju (povećanje) i umanjuju za prenosnu premiju za tekuću godinu. Obračun prenosne premije vršen je pojedinačno po polisi. Obračun je izvršen primjenom metode „pro rata temporis“, sa tačnim vremenskim razgraničenjem, srazmjerno trajanju osiguranja, za pokriće budućih obaveza Društva. Prenosna premija osiguranja života je uključena u matematičku rezervu životnih osiguranja.

Prihod po osnovu kamata

Prihod po osnovu kamata odnose se na obračunate kamate na date kredite, kamate na obveznice i na sredstva deponovana u banci za pokriće 50% garantnog fonda i tehničkih rezervi.

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose predstavljaju rezervisanja za matematičku rezervu i rezervu za učešće u dobiti osiguranja života.

Rashodi naknada šteta i ugovorenih iznosa osiguranja

Rashodi naknada šteta i ugovorenih iznosa osiguranja predstavljaju rashode za isplatu šteta i ugovorenih iznosa koji se utvrđuju na osnovu ugovora, akata poslovne politike, odnosno opštih akata Društva. Ovi rashodi uključuju i troškove nastale angažovanjem vještaka za procjenu šteta životnih i neživotnih osiguranja.

Rashodi po osnovu premije reosiguranja

Rashodi po osnovu premije reosiguranja predstavljaju rashode reosiguranja rizika kod Bosna RE sa kojim je Društvo sklopilo ugovore o reosiguranju.

Prihodi po osnovu provizija reosiguranja predstavljaju provizije koje Društvo naplaćuje od Bosna RE kod koga reosigurava svoj portfelj.

Troškovi sprovođenja osiguranja

Troškovi sprovođenja osiguranja predstavljaju rashode za obavljanje djelatnosti osiguranja. Podijeljeni su na troškove pribave i troškove uprave. Troškovi pribave uključuju sve direktne troškove koji nastaju kod zaključivanja ugovora o osiguranju, kao što su troškovi zaposlenih u prodaji, troškovi provizija. Troškovi uprave predstavljaju troškove sprovođenja osiguranja koji nisu direktno povezani sa zaključenjem ugovora o osiguranju.

Društvo vrši razgraničenja troškova sprovođenja osiguranja za neživotna osiguranja. Razgraničenja se odnose na troškove pribave, dok ostali troškovi sprovođenja, kao i troškovi sprovođenja kod životnih u cijelosti padaju na teret tekuće godine.

Matematičke rezerve

Obračun matematičke rezerve osiguranja života izvršen je primjenom aktuarskih načela i principa osiguranja života i to primjenom:

- Bruto (Cilmerove) prospektivne metode za sva aktivna osiguranja života.
- Neto prospektivne metode za sva redukovana (kapitalizovana) osiguranja života i svih osiguranja kod kojih je prestala obaveza plaćanja premije osiguranja života.

Pripadajuća dobit osiguranja života predstavlja iznose na koje osiguranici imaju pravo po osnovu učešća u dobiti iz ugovora o osiguranju života.

Rezervisane štete

Rezervisane štete obrazuju se u visini procijenjenog iznosa obaveza za nastale prijavljene a neriješene štete, kao i za nastale neprijavljene štete u tekućem obračunskom periodu.

Rezervisanje sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezervisane štete predstavljaju ukupan iznos obaveze koje su, prema razumnoj procjeni napravljenoj na osnovu objektivnih faktora, potrebno da se izvrši plaćanje šteta ostvarenih na dan bilansiranja.

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete vrše se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija utvrđuje na osnovu prosječno likvidirane štete u odnosnoj vrsti osiguranja.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda. Rezervisanja za indirektno troškove obrade šteta iznosi 1,53% za životna osiguranja i 4,97% za neživotna osiguranja od zbira rezervi za prijavljene štete i rezerve za nastale neprijavljene štete.

Rezervisanja za nastale neprijavljene štete

Rezervisanje sredstava za nastale a neprijavljene štete radi se primjenom metode ulančanih ljestvica, tj. Chain Ladder Method za neživotna osiguranja. Ova metoda se koristi za obračun rezervacije sredstava za nastale neprijavljene štete na kraju poslovne godine, dok na kraju obračunskog perioda kraćeg od godinu dana ovaj iznos ne može biti manji od iznosa rezervi za nastale neprijavljene štete koji je utvrđen na kraju prethodne godine.

Rezervisanje sredstava za nastale a neprijavljene štete radi se primjenom paušalne metode za dodatna osiguranja uz osiguranje života.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja iskazani su u izvještaju o dobitku i gubitku (bilansu uspjeha) u stvarno nastalom iznosu.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan Bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primijenjeni za preračun deviznih pozicija Bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2021.	31.12.2020.
EUR	1,95583	1,95583

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom linearne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu sljedećih stopa:

Naziv	stope %
Poslovni prostor	1,30%
Kancelarijski namještaj	11,00%
Kancelarijske mašine	14,29%
Kompjuterska oprema	20,00%
Oprema za tehnički pregled	16,67 %
Ostala oprema	20,00%
Softver	20,00%
Službena vozila	14,29%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Investicione nekretnine

Nekretnine koje se ne koriste za potrebe redovnog poslovanja i obavljanja djelatnosti, već se drže radi ostvarivanja prihoda od izdavanja ili radi uvećanja vrijednosti, klasifikuju se kao investicione nekretnine. Početno se priznaju po nabavnoj vrijednosti koja se sastoji od nabavne cijene uvećane za zavisne troškove nabavke.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog Bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo. Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknativog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine

odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospelja, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i depoziti po viđenju i oročeni depoziti u KM i u stranim valutama.

Kredit (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja. Krediti (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvređenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivativna sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao finansijska sredstva naznačena po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospelja i krediti (zajmovi) i potraživanja. Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju priznaju se po njihovoj fer vrijednosti. Dobici ili gubici nastali po osnovu promjene fer vrijednosti priznaju se u okviru promjena na kapitalu, na računima nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu hartija od vrijednosti. Umanjenja za gubitke po osnovu obezvređenja vrijednosti se priznaju direktno u Bilansu uspjeha. U slučaju prodaje finansijskog sredstva raspoloživog za prodaju ili trajnog umanjenja vrijednosti, kumulativni dobitak ili gubitak, prethodno priznat u okviru kapitala, prenosi se na prihode i rashode perioda. Fer vrijednost finansijskih sredstava se u načelu utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti ostvarenoj na Banjalučkoj berzi na dan Bilansa stanja. Za sredstva za koja ne postoji aktivno tržište, fer vrijednost se utvrđuje korišćenjem tehnika procjene. Tehnike procjene obuhvataju korišćenje posljednjih nezavisnih tržišnih transakcija između obavještenih, voljnih strana, ako su dostupne, poređenje sa aktuelnom fer vrijednošću drugog instrumenta koji je u značajnoj mjeri isti i analizu diskontovanog toka gotovine. Sredstva za koja ne postoji aktivno tržište i za

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine

koja nije moguće realno utvrditi fer vrijednost vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog Bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha). Obezvredjenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvredjenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospjeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret Bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilans uspjeha kao ostali prihod.

Obezvredjenje akcija, klasifikovanih kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, koje se ne kotiraju na Banjalučkoj berzi vrši se u slučaju značajnog ili dugotrajnog pada fer vrijednosti posmatrane akcije ispod njene knjigovodstvene vrijednosti. Prethodno priznati rashodi obezvredjenja po ovom osnovu se ne ukidaju kroz Bilans uspjeha. Svako naknadno povećanje fer vrijednosti se priznaje direktno u okviru kapitala.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u Bilansu uspjeha obračunskog perioda.

Porezi

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom Bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske. Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema Bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezovog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobitci biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist Bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose. Društvo nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan Bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjenja vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosno imovine.

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procijenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

d) Matematičke rezerve

Društvo vrši obračun matematičkih rezervi osiguranja života primjenom aktuarskih načela i principa osiguranja života i to primjenom:

- Bruto (Cilmerove) prospektivne metode za sva aktivna osiguranja života.
- Neto prospektivne metode za sva redukovana (kapitalizovana) osiguranja života i sva osiguranja kod kojih je prestala obaveza plaćanja premije osiguranja života.

Pripadajuća dobit osiguranja života predstavlja iznose na koje osiguranici imaju pravo po osnovu učešća u dobiti iz ugovora o osiguranju života.

5. Prihodi od premija i provizija osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja

Prihodi od premija i provizija osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja	2021. u KM	2020. u KM
<i>Prihodi od premije životnih osiguranja</i>		
Prihod od premije osiguranja život	24.828.927	22.966.100
Prihod od dodatka za troškove zaključenja ugovora	42.000	55.727
Promjena prenosne premije osiguranja života	(213.572)	(362.662)
Promjena prenosne premije – nezgoda	(15.984)	(26.584)
Prihod od provizije iz reosiguranja – nezgoda	195.662	182.941
Prihod od provizije iz reosiguranja – život	157.161	149.891
Prihod od provizije iz dobitka iz reosiguranja	74.278	74.085
	25.068.472	23.039.498
<i>Prihodi po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja u naknadi šteta životnog osiguranja</i>		
Prihod od udjela u štetama iz reosiguranja nezgoda	312.194	252.771
Prihod od udjela u štetama iz reosiguranja – život	206.879	182.642
	519.073	435.413
<i>Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja život. osiguranja, reosiguranja i retrocesija</i>		
Prihod od smanjenja rezervisanja štete – nezgoda	1.387	-
	1.387	-
Ostali prihodi po osnovu životnog osiguranja	33.730	133.990
Ukupno prihodi od premija i provizija osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja:	25.622.662	23.608.901

6. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja

Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja	2021. u KM	2020. u KM
Prihod od premije osiguranja – osiguranje imovine	10.778.553	9.933.027
Promjena prenosne premije – neživotna osiguranja	(113.409)	2.200.961
Prihod od premije reosiguranja zelene karte	-	32.448
Prihod od provizije iz reosiguranja - neživotna osiguranja	112.670	98.316
Prihodi od troškova opomena imovina	360	1.980
Ostali poslovni prihodi - neživotna osiguranje	1.277	1.911
Ukupno prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja:	10.779.451	12.268.643

7. Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja

Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	2021. u KM	2020. u KM
Prihodi od smanjenja rezervisanih šteta neživotnih osiguranja	2.531.207	665.780
Prihodi od smanjenja rezervisanja za otpremnine	-	7.548
Prihodi od smanjenja ostalih rezervisanja	249.538	-
Ukupno prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja:	2.780.745	673.328

8. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	2021. u KM	2020. u KM
Izdvajanja za matematičku rezervu	11.484.769	10.877.344
Izdvajanja za učešće u dobiti	418.354	629.950
Rezervisani udio u dobiti	86.020	(109.432)

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka**Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine**

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	2021. u KM	2020. u KM
Zaštitni fond	79.288	104.877
Ukupno rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose:	12.068.431	11.502.739

9. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja

Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	2021. u KM	2020. u KM
Naknade šteta, ugovorenih iznosa i udjela u štetama životnih osiguranja	10.172.509	7.833.559
<i>Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja, i retrocesija - životno osiguranje</i>		
Rashodi po osnovu premija reosiguranja- nezgoda	567.867	528.776
Rashodi po osnovu premija reosiguranja – život	654.264	639.992
Rashodi po osnovu kamata reosiguranja – život	-	20
Promjena prenosne premije - reosiguranje nezgoda	(3.965)	(27.208)
Promjena prenosne premije - reosiguranje život	(14.097)	(24.616)
	1.204.069	1.116.964
Rezervisanja za štete, udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu životnih osiguranja	335.673	146.701
Ukupno naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja:	11.712.251	9.097.224

10. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja

Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	2021. u KM	2020. u KM
Naknade šteta, ugovorenih iznosa i udjela u štetama neživotnih	3.821.361	5.265.428
Rashodi po osnovu premija reosiguranja	475.339	435.893
Rashodi po osnovu premija reosiguranja- zelena karta	136.576	116.442
Promjena prenosne premije - udio reosiguranja	(45.255)	(12.630)
Rezervisanja za štete, udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja	157.635	-
Ukupno naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja:	4.545.656	5.805.133

11. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2021. u KM	2020. u KM
Trošak amortizacije nematerijalne imovine	16.001	16.001
Trošak amortizacije materijalne imovine	283.447	269.253
Trošak amortizacije – imovina sa pravom korištenja – MSFI 16	248.549	-
Rezervisanja za otpremnine	12.319	6.183
Rezervisanja za jubilarne nagrade	40.195	17.544
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	600.511	308.981

Usljed primjene MSFI 16 od 01.01.2021 na dugoročne ugovore o zakupu poslovnih prostora došlo je povećanja troškova amortizacije u iznosu od 248.549 KM

12. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi

Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	2021. u KM	2020. u KM
<i>Troškovi provizija</i>		
Prva provizija – život	2.159.285	2.565.722
Sljedeća provizija – život	1.292.980	1.063.641
Superprovizija – život	123.509	117.604
Prva provizija – imovina	56.491	39.717
Provizija na obračun premije	(34.104)	39.836
Sljedeća provizija- imovina	5.288	4.896
	3.603.449	3.831.416
<i>Nematerijalni troškovi</i>		
Troškovi reprezentacije	210.990	165.344
Troškovi premije osiguranja	11.293	5.667
Troškovi platnog prometa i drugih bankarskih sluga	32.620	38.018
Troškovi neproizvodnih usluga	1.547.615	1.327.011
Ostali nematerijalni troškovi	715.330	822.319
	2.517.848	2.358.359
<i>Troškovi proizvodnih usluga, reklame i propaganda</i>		
Troškovi zakupa	3.054.412	3.132.858

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka**Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine**

Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	2021. u KM	2020. u KM
Troškovi reklame	801.134	849.034
Troškovi poreza i doprinosa	425.619	479.156
Troškovi materijala, goriva i energije	268.089	455.438
	4.549.254	4.916.486
Ukupno troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi:	10.670.551	11.106.261

U 2021. godini došlo je do povećanja vrijednosti na poziciji ostalih neproizvodnih usluga usljed dodatnog fakturisanja IT usluga i licenci od strane Grazer Wechselseitige AG, nastalog zbog povećanja portfelja i broja zaposlenih nakon spajanja Atos osiguranja ad Bijeljina i Grawe Osiguranja ad Banja Luka.

13. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2021. u KM	2020. u KM
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	3.035.337	3.321.577
Ostali lični rashodi i naknade	236.538	331.594
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	3.271.875	3.653.171

U troškove bruto zarada uključene su zarade uprave u iznosu od 347.136 KM, dok su u ostale lične rashode uključena primanja člana odbora za reviziju u iznosu od 9.920 KM

14. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi	2021. u KM	2020. u KM
<i>Prihodi od kamata</i>		
Prihod od kamata po viđenju	8.131	24.970
Prihod od kamata na depozite	175.205	151.978
Prihod od kamata na obveznice	5.171.509	4.217.894
Prihod od kamata na kredite	498.256	510.219
Prihodi od kamata na zelenu kartu	5.744	5.550

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka**Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine**

Finansijski prihodi	2021. u KM	2020. u KM
	5.858.845	4.910.611
<i>Ostali finansijski prihodi</i>		
Amortizacija obveznica	319.254	397.118
Prihodi od ulaganja u obveznice	771.785	203.119
Prihodi od dividendi	1.134	1.405
Ostali finansijski prihodi	248	-
	1.092.421	601.642
Ukupno finansijski prihodi:	6.951.266	5.512.253

15. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi	2021. u KM	2020. u KM
Rashodi kamata	347.251	96.643
Rashodi kamata po osnovu lizinga – MSFI 16	31.161	-
Rashodi naknada	105.994	82.235
Rashodi ulaganja u obveznice	120.414	53.708
Rashodi ulaganja u akcije – Progres a.d. Bijeljina	1.238	576.109
Ostali finansijski rashodi	151.968	119.471
Ukupno finansijski rashodi:	758.026	928.166

16. Porez na dobit

Porez na dobit	2021. u KM	2020. u KM
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja	2.262.533	1.940.086
Korekcija za poreske svrhe	(3.509.030)	(3.753.956)
Poreska osnovica	(1.246.497)	(1.813.870)
Ukupno tekući porez na dobit (Poreski bilans):	-	-
Tekući porez na dobit (Bilans uspjeha):	-	-

17. Zarada po akciji

Zarada po akciji	2021. u KM	2020. u KM
Dobitak obračunskog perioda	2.262.533	1.940.086
Prosječan ponderisani broj akcija	13.600	13.600
Ukupno zarada po akciji:	166	143

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine

18. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Imovina sa pravom korištenja	Postrojenja i oprema	NPO u pripremi	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T						
Stanje na dan 01.01.2020.	-	-	-	797.102	-	797.102
Nabavka	-	-	-	-	163.255	163.255
Prenos osn. sredstava spajanje uz pripajanje-Atos	681.165	1.009.945	-	1.997.837	-	3.688.947
Aktiviranje u toku godine	-	-	-	163.255	(163.255)	-
Otpis i prodaja	-	(167.249)	-	(23.211)	-	(190.460)
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	681.165	842.696	-	2.934.983	-	4.458.844
MSFI 16	-	-	855.881	-	-	855.881
Nabavka	-	-	-	446.395	481.882	928.277
Prenos sa zemljišta na investicione nekretnine	(94.386)	-	-	-	-	(94.386)
Prenos sa hardware na opremu	-	-	-	535	-	535
Otpis po popisu	-	-	-	(171.757)	-	(171.757)
Otpis i prodaja	-	(96.210)	-	(130.918)	(481.882)	(709.010)
Stanje na dan 31.12.2021.	586.779	746.486	855.881	3.079.238	-	5.268.384
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I						
Stanje na dan 01.01.2020.	-	-	-	296.219	-	296.219
Amortizacija	-	12.223	-	218.881	-	231.104
Prenos-spajanje uz pripajanje-Atos	-	42.666	-	1.631.522	-	1.674.188
Otpis i prenos	-	(12.139)	-	(23.210)	-	(35.349)
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	-	42.750	-	2.123.412	-	2.166.162
Amortizacija	-	10.433	248.549	234.863	-	493.845
Obezvredjenje	330.560	276.653	-	-	-	607.213
Prenos sa hardware na opremu	-	-	-	-	-	-
Otpis i prenos	-	(9.195)	-	(302.139)	-	(311.334)
Stanje na dan 31.12.2021.	330.560	320.641	248.549	2.056.136	-	2.955.887
Stanje na dan 31.12.2020.	681.165	799.946	-	811.571	-	2.292.682
Stanje na dan 31.12.2021.	256.219	425.845	607.331	1.023.102	-	2.312.497

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine

U 2021. godini povećana je vrijednost imovine u iznosu od 607.331 KM, usljed primjene MSFi 16, na dugoročne ugovore o zakupu poslovnih prostora.

U 2021. godini urađen je test obezvređenja zemljišta u iznosu od 330.560 KM i nekretnina za sopstvenu upotrebu u iznosu od 276.653 KM, na osnovu procjene izvršene od strane ovlaštenog procjenitelja Abacus doo Banjaluka

18.1 Investicione nekretnine

	Investicione nekretnine	Ukupno investicione nekretnine
N A B A V N A V R I J E D N O S T		
Stanje na dan 01.01.2020.	-	-
Nabavka	4.444.876	4.444.876
Otpis i prodaja	-	-
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	4.444.876	4.444.876
Nabavka	30.000	30.000
Prenos sa zemljišta	94.386	94.386
Otpis i prodaja	-	-
Stanje na dan 31.12.2021.	4.569.262	4.569.262
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I		
Stanje na dan 01.01.2020.	-	-
Amortizacija	276.660	276.660
Otpis	-	-
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	276.660	276.660
Amortizacija	15.594	193.485
Obezvređenje	389.370	234.035
Stanje na dan 31.12.2021.	704.180	704.180
S A D A Š N J A V R I J E D N O S T		
Stanje na dan 31.12.2020.	4.168.216	4.168.216
Stanje na dan 31.12.2021.	3.865.082	3.865.082

U 2021. godini urađen je test obezvređenja investicionog zemljišta u iznosu od 116.076 KM i investicionih nekretnina u iznosu od 273.294 KM, na osnovu procjene izvršene od strane ovlaštenog procjenitelja Abacus doo Banjaluka

19. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	14.120.482	16.377.884
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	143.500.786	120.964.275

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka**Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine**

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Ostali dugoročni finansijski plasmani (Biro Zelene Karte)	667.733	643.725
Ukupno	158.289.001	137.985.884
<i>Dugoročni finansijski plasmani koji dospijevaju u periodu do 12 mjeseci</i>		
1) Dio dugoročnih depozita koji dospijevaju u periodu od 12 mjeseci		
- Unicredit banka	-	(1.500.000)
- Intesa San Paolo banka	-	(500.000)
- Komercijalna banka	-	(500.000)
Ukupno 1)	-	(2.500.000)
2) Dio dugoročnih kredita koji dospijevaju u periodu od 12 mjeseci		
- GFG Finanz d.o.o. Banja Luka	(716.015)	(472.883)
- Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	(162.888)	(146.927)
- 3D Izvor d.o.o. Srbac	(21.757)	(20.800)
Ukupno 2)	(900.660)	(640.610)
Ukupno 1) i 2)	(900.660)	(3.140.610)
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	157.388.341	134.845.274

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji na dan 31. decembra 2021. godine iznose 14.120.482 KM (na dan 31. decembra 2020. godine iznose 16.377.884 KM). Pregled istih je u nastavku:

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
<i>Dugoročni krediti</i>		
GFG Finanz d.o.o. Banja Luka	4.656.452	4.239.628
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	4.274.332	4.427.756
3D Izvor d.o.o. Srbac	189.698	210.500
	9.120.482	8.877.884
<i>Dugoročni depoziti</i>		
Intesa San Paolo banka	-	500.000
MF Banka ad Banja Luka	3.000.000	3.000.000

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Komercijalna banka a.d. Banja Luka	2.000.000	2.500.000
UniCredit Banka a.d. Banja Luka	-	1.500.000
	5.000.000	7.500.000
Ukupno dugoročni finansijski plasmani u zemlji:	14.120.482	16.377.884

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka**Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine**

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju na dan 31. decembra 2021. godine iznose 143.500.786 KM (na dan 31. decembra 2020. godine iznose 120.964.275 KM). Pregled je u narednoj tabeli:

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Akcije	22.145	16.651
Obveznice	143.478.641	120.947.624
Ukupno finansijska sredstva raspoloživa za prodaju:	143.500.786	120.964.275

20. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci

Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Potraživanja po osnovu:		
- premije životnih osiguranja	523.359	688.271
- premije neživotnih osiguranja	803.198	979.342
- potraživanja po osnovu depozitne premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja	2.662	2.662
- ispravka vrijednosti premije životnih osiguranja	(44.245)	(50.184)
- ispravka vrijednosti premije neživotnih osiguranja	(452.900)	(622.698)
Ukupno potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci:	832.074	997.393

21. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Dio dugoročnih depozita koji dospijevaju u periodu od 12 mjeseci (napomena 19)	-	2.500.000
Dio dugoročnih kredita koji dospijevaju u periodu od 12 mjeseci (napomena 19)	900.660	640.610
Ukupno kratkoročni finansijski plasmani:	900.660	3.140.610

22. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
--	-----------------------------	-----------------------------

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka**Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine**

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	3.638.332	9.602.535
Poslovni račun - strana valuta	468.659	421.373
Blagajna - domaća valuta	1.485	954
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	4.108.476	10.024.862

23. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
<i>Unaprijed obračunate ugovorene kamate i zakupnine</i>		
Pripadajuće kamate – obveznice	2.463.113	1.641.838
Pripadajuće kamate – depoziti	22.850	8.192
Pripadajuće kamate – krediti	33.213	32.734
	2.519.176	1.682.764
Prenosna premija – reosiguranje	619.232	555.915
Rezervisanje za štete – reosiguranje	763.408	456.872
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	4.056	3.243
	1.386.696	1.016.030
Razgraničeni troškovi pribave	918.130	1.041.792
Ukupna aktivna vremenska razgraničenja:	4.824.002	3.740.586

24. Kapital

Kapital	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Osnovni kapital	13.600.000	13.600.000
Zakonske rezerve	759.805	662.801
Nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	3.501.983	1.498.273
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	(103.001)	(160.465)
Neraspoređeni dobitak	9.690.606	8.205.076
Ukupno kapital:	27.449.393	23.805.685

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 13.600.000 KM (na dan 31. decembra 2020. godine) i jedini akcionar Društva je Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz, Austria.

Rješenjem o registraciji od 08.01.2020. godine upisala se statusna promjena – spajanje uz pripajanje Akcionarskog društva za osiguranje „Atos osiguranje“ a.d. Bijeljina društvu sticaocu, odnosno Grawe Osiguranju a.d. Banja Luka, te povećanje osnovnog kapitala. Sva prava, imovina i obaveze koja su pripadala „Atos osiguranju“ a.d. Bijeljina, kao društva prestalog pripajanjem, prešla su na Grawe Osiguranje, kao društvo sticaoca.

25. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Matematička rezerva životnih osiguranja	113.194.695	101.586.697
Rezervisanja za učešće u dobitku	8.634.229	8.200.083
Rezervisanje – udio u dobiti	1.325.886	1.239.520
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	203.444	152.316
Ukupno dugoročna rezervisanja:	123.358.254	111.178.616

Sredstva matematičke rezerve najvećim dijelom su plasirana u razne vrste obveznica (obveznice stare devizne štednje, obveznice ratne štete, obveznice opština i gradova Republike Srpske i obveznice sa evro klauzulom čiji je emitent Republika Srpska), dok je preostali dio ovih sredstava uložen u bankarske depozite i dugoročni zajam dat firmi Grawe Nekretnine d.o.o. Što se tiče obveznica opština i gradova Republike Srpske sredstva su plasirana u: obveznice grada Banja Luka, obveznice Kozarska Dubica, obveznice Istočno Novo Sarajevo, obveznice opštine Foča, obveznice Kotor Varoš, obveznice Sokolac, obveznice Modriča, obveznice Šekovići, obveznice Zvornik i obveznice Šipovo. Takođe, manji dio ovih sredstava uložen je u akcije 10 emitenata na Banjalučkoj berzi.

26. Druge obaveze iz poslovanja

Druge obaveze iz poslovanja	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	2.190.009	1.904.164
Obaveze prema dobavljačima	149.290	72.689
Obaveze prema fizičkim licima po ugovoru	6.360	10.973
Obaveze prema povezanim pravnim licima	176.851	98.748
Obaveze za članarine i doprinose komorama i udruženjima	155	4.946
Ostale obaveze	222	231
Ukupno druge obaveze iz poslovanja:	2.522.887	2.091.751

27. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Prenosne premije životnih osiguranja	7.136.945	6.907.389
Prenosne premije neživotnih osiguranja	5.418.354	5.304.944
Rezervisane štete životnih osiguranja	1.477.700	1.049.346
Rezervisane štete neživotnih osiguranja	6.067.006	8.226.722
Druga pasivna vremenska razgraničenja	86.880	374.006
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja:	20.186.885	21.862.407

28. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Data jemstva i garancije	14.323	2.925
Dugoročni plasmani	9.164.430	9.164.430
Ukupno vanbilansna evidencija:	9.178.753	9.167.355

Nakon sprovođenja statusne promjene - spajanje uz pripajanje Grawe osiguranje je preuzelo od Atos osiguranja a.d. Bijeljina kao početno stanje i dugoročne plasmane i potraživanja od povezanih lica Atos osiguranja. Potraživanja su vođena u Aktivi Atos osiguranja i u cjelosti su ispravljena prije spajanja uz pripajanje sa Grawe osiguranjem. S obzirom da su u pitanju pravna lica koja su u stečaju, a stečajni postupak još nije završen i postoji velika neizvjesnost oko naplate istih Grawe osiguranje je donijelo odluku da se sljedeća potraživanja, koja iznose 9.164.430 KM evidentiraju vanbilansno dok se ne steknu uslovi za potpuno brisanje iz evidencija Grawe osiguranja:

1. Dugoročni Plasmani povezanim licima (zajam Bobar) u iznosu od 537.119 KM,
2. Dug. Plasmani ostalim pravnim licima (Bobar Inženjering) u iznosu od 319.622 KM,
3. Depozit skinut od osiguranja za kredit Bobar u iznosu od 2.966.323 KM,
4. Zajmomi dati povezanim licima u iznosu od 1.106.935,
5. Regresi Bobar Autosemberija i Bobar Group u iznosu od 3.797.040 KM,
6. Bobar Autosemberija u iznosu od 388.891 KM,
7. Bobar Ana kartica, u iznosu od 48.500 KM.

29. Transakcije sa povezanim pravnim licima

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima. U toku 2021. i 2020. godine obavljene su sljedeće transakcije sa povezanim pravnim licima:

Bilans stanja	31.12.2021. u KM	31.12.2020. u KM
Imovina IFRS 16:		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	151.856	-
	151.856	-
Dati avansi		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	26.631	-
	26.631	-
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu		
Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz, Austria	(176.851)	(98.748)
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	(151.822)	-
	(328.673)	(98.748)
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	(4.274.331)	(4.427.756)
	(4.274.331)	(4.427.756)
Neto potraživanja/(obaveze):	(4.424.517)	(4.526.504)

Bilans uspjeha	2021. u KM	2020. u KM
Prihod od kamata		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	260.725	269.682
	260.725	269.682
Rashodi od kamata		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	(9.524)	-
Grawe Nekretnine d.d. Sarajevo	-	(240)
	(9.524)	(240)
Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi		

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka**Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine**

Bilans uspjeha	2021. u KM	2020. u KM
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	(42.614)	(219.670)
Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz, Austria	(549.493)	(352.858)
	(592.107)	(572.528)
Troškovi amortizacije i rezervisanja		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	(159.388)	-
	(159.388)	-
Neto rezultat:	(500.294)	(303.086)

30. Upravljanje rizicima osiguranja

Društvo zaključuje aktivne ugovore o osiguranju kojima se rizik od osiguranja prenosi sa klijenta na Društvo, kao i pasivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa Društva na reosiguravače

Po svojoj prirodi svaki pojedinačan rizik osiguranja je slučajan i nepredvidiv. Kod pružanja jedne ili više vrsta osiguranja, osnovni rizik proizilazi iz činjenice da ukupna šteta i naknada šteta plaćena po ugovoru pređu iznos premije ili preuzetih obaveza po pojedinom riziku, zbog učestalosti ili veličine šteta. Upravljanje rizikom osiguranja ima za cilj da omogući Društvu ostvaranje dobiti na način da se ne ugroze osnovni interesi osiguranika, korisnika osiguranja i drugih povjerilaca, kao ni stabilnost poslovanja. Društvo neprekidno prati sopstvenu izloženost riziku osiguranja, što obuhvata prepoznavanje, procjenjivanje i mjerenje rizika, te na osnovu toga donošenje odgovarajućih odluka i preduzimanje konkretnih aktivnosti.

31. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Zbog specifičnosti poslovanja, veličine sistema i nedostatka sredstava za uvođenje potpune informatizacije, upravljanje finansijskim rizicima se prati na nivou Društva. Praćenje finansijskih rizika povezanih sa poslovanjem Društva i upravljanje istim odvija se putem internih izvještaja po osnovu kojih se vrši identifikacija rizika, utvrđuje stepen i veličina rizika. Iako se svi rizici ne mogu u potpunosti eliminisati, većina se može unaprijed predvidjeti i minimizirati.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se plasmani i njegova potraživanja odnose na veći broj kupaca.

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine

Rukovodstvo Društva analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u Bilansu stanja i neto zaduženosti.

S obzirom da Društvo nema obaveza po kreditima, Društvo ne analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti.

32. Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2021. godine, protiv Društva se vodi 79 sudska spora sa ukupnom procijenjenom vrijednošću od 896.101 KM, a Društvo se javlja kao tužilac u 32 sudskih sporova sa ukupnom procijenjenom vrijednošću od 181.454 KM.

33. Poreski propisi

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

Poreski propisi RS obuhvataju propise vezano za cijene transfera između povezanih pravnih lica. Važeći propisi definišu princip jednakih uslova odnosno da se transakcije sa povezanim pravnim licima obavljaju po istim uslovima kao i sa trećim licima, kao i metode utvrđivanja transfernih cijena. Stoga se može očekivati da će poreski organi inicirati detaljnu kontrolu transfernih cijena.

Da bi osigurali da oporeziva dobit i/ili carinska vrijednost uvezene robe ne sadrži materijalno značajne greške zbog efekata transfernih cijena između povezanih pravnih lica Uprava Društva vjeruje da je tumačenje važećih zakona ispravno.

Shodno navedenom, na dan 31. decembra 2021. godine Društvo nema rezervisanja za potencijalne poreske obaveze

Društvo je u toku 2021. godine imalo poresku kontrolu za period od 01.08.2017. do 30.09.2021. godine. Prilikom kontrole utvrđene su obaveze koje nisu materijalno značajne za Društvo.

34. Mišljenje ovlaštenog aktuar

U skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje, ovlašteni aktuar je u svom izvještaju izrazio pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima Društva i godišnjem izvještaju o poslovanju Društva za 2021. godinu. Takođe, ovlašteni aktuar konstatovao je da su troškovi sprovođenja neživotnih osiguranja visoki i pored preduzetih mjera u 2021. godini veći od režijskog dodatka za 213,30%.

35. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon 31. decembra 2021. godine, prema izjavama Uprave ne postoje događaji koji mogu uticati na finansijske izvještaje i izmjene istih. Događaji koji su značajni da budu objelodanjeni su širenje Korona virusa (COVID-19), čiji uticaj i posljedice na finansijski položaj i poslovanje Društva u 2022. godini još uvijek nije moguće procijeniti.

Na dan 28.02.2022. odrađen je raskid ugovora o dugoročnom zakupu poslovnog prostora sa firmom Despotović doo

Osim gore navedenog do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtijeva prema odredbama IAS 10 "Događaji nakon dana bilansa".

36. Informacije o segmentima

Segmenti poslovanja predstavljaju komponente Društva koje ostvaruju prihode i rashode, čije poslovne rezultate redovno pregleda rukovodstvo Društva i za koje postoje raspoložive zasebne finansijske informacije.

Rukovodstvo Društva je organizovalo poslovanje sa stanovišta svojih usluga. U tom kontekstu, postoje dva segmenta poslovanja. Shodno tome, na dan 31. decembra 2021. godine Društvo je imalo 2 segmenta o kojima se izvještava: životno osiguranje i neživotno osiguranje.

Računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja finansijskih informacija o segmentima o kojima se izvještava su identične računovodstvenim politikama Društva objelodanjenim u napomeni 3 uz finansijske izvještaje.

Informacije o segmentima o kojima se izvještava su date u nastavku teksta. Iznosi za prethodnu godinu su reklasifikovani u skladu sa MSFI 8 „Segmenti poslovanja“.

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka**Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine****Prihodi i rezultati segmenata**

Bilansne pozicije	Životno	Neživotno	Ukupno
Poslovni prihodi			
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja	25.622.662	-	25.622.662
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja	-	10.779.451	10.779.451
Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	-	157.875	157.875
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	-	2.780.745	2.780.745
Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija neživotnih osiguranja	30.169	23.399	53.568
Ostali prihodi po osnovu neživotnog osiguranja	-	190.907	190.907
Ukupno poslovni prihodi	25.652.831	13.932.377	39.585.208
Poslovni rashodi			
Funkcionalni rashodi			
Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	(11.989.143)	(79.288)	(12.068.431)
Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	(11.712.251)	-	(11.712.251)
Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	-	(4.545.656)	(4.545.656)
Troškovi sprovođenja osiguranja			
Troškovi amortizacije i rezervisanja	(311.990)	(288.521)	(600.511)
Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	(6.006.023)	(4.664.528)	(10.670.551)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(920.812)	(2.351.063)	(3.271.875)
Ukupno poslovni rashodi	(30.940.219)	(11.929.056)	(42.869.275)
POSLOVNI DOBITAK/(GUBITAK)	(5.287.388)	2.003.321	(3.284.067)
Finansijski prihodi	6.537.211	414.055	6.951.266
Finansijski rashodi	(633.902)	(124.124)	(758.026)
Ostali prihodi	84.977	341.901	426.878
Ostali rashodi	(11.923)	(65.011)	(76.934)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	-	-	-
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	-	(996.584)	(996.584)
Dobitak prije oporezivanja	688.975	1.573.558	2.262.533
Porez na dobit	-	-	-
Ukupan neto dobitak perioda	688.975	1.573.558	2.262.533

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka**Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine****Sredstva i obaveze segmenata**

Bilansne pozicije	Životno	Neživotno	Ukupno
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	3.315	44.492	47.807
Nekretnine, postrojenja oprema	639.369	1.673.128	2.312.497
Investicione nekretnine	-	3.865.082	3.865.082
Dugoročni finansijski plasmani	142.462.010	14.926.331	157.388.341
	143.104.694	20.509.033	163.613.727
Tekuća imovina			
Dati avansi	131.400	251.802	383.202
Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	481.776	350.298	832.074
Potraživanja iz specifičnih odnosa	-	128.860	128.860
Druga potraživanja	39.908	1.322	41.230
Kratkoročni finansijski plasmani	837.824	62.836	900.660
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	3.602.066	506.410	4.108.476
Aktivna vremenska razgraničenja	3.150.584	1.673.418	4.824.002
	8.243.558	2.974.946	11.218.504
Poslovna aktiva	151.348.252	23.483.979	174.832.231
Vanbilansna aktiva	-	9.178.753	9.178.753
UKUPNA AKTIVA	151.348.252	32.662.732	184.010.984
Kapital			
Osnovni kapital	6.000.000	7.600.000	13.600.000
Rezerve iz dobitka	346.852	412.953	759.805
Nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	3.356.328	145.655	3.501.983
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	(69.938)	(33.063)	(103.001)
Neraspoređeni dobitak	6.952.470	2.738.136	9.690.606
	16.585.712	10.863.681	27.449.393
Dugoročna rezervisanja	123.253.564	104.690	123.358.254
Dugoročne obaveze			
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	151.822	465.849	617.671
Kratkoročne obaveze			
Obaveze za premiju i specifične obaveze	248.827	55.485	304.312
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	71.997	152.364	224.361
Druge obaveze iz poslovanja	2.225.964	296.923	2.522.887
Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze	111.632	56.836	168.468
Pasivna vremenska razgraničenja	8.698.734	11.488.151	20.186.885
	11.357.154	12.049.759	23.406.913
Poslovna pasiva	151.348.252	23.483.979	174.832.231
Vanbilansna pasiva	-	9.178.753	9.178.753
UKUPNA PASIVA	151.348.252	32.662.732	184.010.984

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2021. godine

Informacije u vezi sa najvećim kupcima

Usljed prirode usluga osiguranja, Društvo nema značajnu koncentraciju velikih osiguranika, jer ima veliki broj međusobno nezavisnih osiguranika sa malim pojedinačnim prometom.

Geografske informacije o prihodima od prodaje

Društvo ostvaruje sve svoje prihode na teritoriji Republike Srpske.

Odgovorno lice